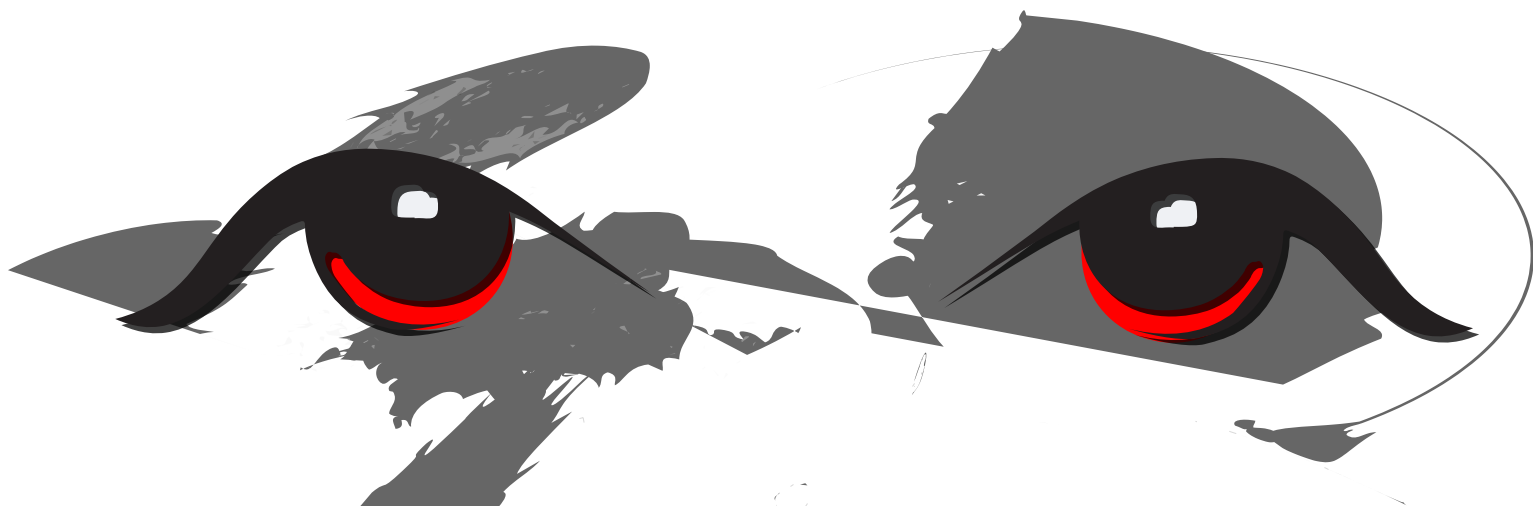

FENIX

FENIXPROGRAMMET 2018-2019

Strategiskt ledarskap för ideella organisationer – med idén i fokus. Civilsamhällets drivkraft är en tydlig idé om att något viktigt måste göras. Utifrån idén definieras ett uppdrag som upplevs som en nödvändighet. Men likt Fågel Fenix, som med ny livskraft gång på gång återuppstår, måste den ideella organisationens idé och uppdrag ständigt levandegöras och omsättas i relevant verksamhet. Denna förnyelseprocess är grunden för en framgångsrik organisation eller rörelse. Genom möte med forskning, andra ledare och egna utmaningar ger Fenixprogrammet dig möjlighet att vidga perspektiven, och på så sätt hitta nya strategier för att lyfta.

IDEELL ARENA

Vad är Fenix?

Med idén och uppdraget i fokus är Fenix ett forskningsbaserat program för strategiskt ledarskap i idéburna organisationer. Programmet har lånat sitt namn från legenden om fågeln Fenix som finns i många kulturer. Den kan fatta eld för att sedan återuppstå ur sin egen aska, i en bättre version av sig själv. Fenix har därför blivit en symbol för förmåga till ständig förnyelse och utveckling.

Civilsamhällets ledare har en central och avgörande roll för samhällets utveckling. De bär också ansvar för organisationernas interna förändring och väg framåt i en värld där kartan hela tiden ritas om. Det handlar om att hela tiden värna verksamhetens idéer och värdegrund, även när samhällets förväntningar kanske pekar åt ett annat håll eller när omvärldens krav gör det svårt att stå upp för ideal och ideologi. Civilsamhällets ledare behöver inte bara anpassa sig till utvecklingen, utan kan också leda den!

Genom Fenixprogrammet rustas du som ledare med hjälp av forskning, reflektion och erfarenhetsutbyte. Du blir bättre på att förhålla dig till såväl omvärldens förändringar, samhällets olika normer, krav och regler som till den egna organisationens utmaningar. Du får också fördjupad kunskap om den ideella sektorn i ett längre historiskt perspektiv. Programledarna vill tillsammans med deltagarna och de medverkande forskarna skapa de bästa förutsättningarna för att civilsamhällets ledare ska kunna hålla stadigt i kompassen och ta ut riktning med idén och uppdraget i fokus.

Under programmet utmanas du att utveckla ditt eget tänkande utifrån den egna organisationens konkreta situation. Genom

det skärper du din förmåga att identifiera möjliga vägval och dilemman. Din strategiska handlingsberedskap stärks och du står bättre rustad att hitta lämpliga angreppssätt för utvecklingsarbetet på hemmaplan.

Under hela programmet ges också utrymme att diskutera om – och i så fall hur – ledare inom civilsamhället har ansvar för demokratin och samhällsutvecklingen i ett större perspektiv.

Fenix är till för dig som ledare i ideell sektor

Vi söker dig som har (del)ansvar för det långsiktiga, strategiska utvecklingsarbetet. Du har en formell eller informell ledningsroll. Du kan vara förtroendevald eller anställd, arbeta centralt eller regionalt, finnas i en stabsfunktion likväl som i en verksamhet.

Din plattform kan vara en folkrörelse, en paraplyorganisation, en stiftelse, en regional organisation, ett socialt kooperativ eller någon annan typ av organisation i ideell sektor. Som deltagare kommer du arbeta tillsammans med andra ledare inom olika verksamhetsfält, till exempel idrott, folkbildning, fackligt arbete, religion, bistånd, kultur, miljö, sociala frågor och insamling.

Vi eftersträvar en mångfald bland deltagarna och en bredd av perspektiv. Detta är en förutsättning för att möjliggöra dynamiska samtal och utveckling och främja ett spänstigt utbyte.

Så här är Fenixprogrammet upplagt

De tre avsnitten genomförs på sammanlagt 15 dagar under en åttamånadersperiod. De två första avsnitten genomförs på Tollare folkhögskola i Nacka strax utanför Stockholm och det sista på Irland (Dublin och Belfast). Delar av programmet innebär samtal och föreläsningar på engelska.

Avsnitt 1

15–19 oktober 2018, Tollare folkhögskola

Hur civilsamhället, dess organisationer och ledare påverkas och formas av omvärlden och av vår historia

Avsnitt 2

28 januari–1 februari 2019, Tollare folkhögskola

De ideella organisationerna och det strategiska ledarskapet: Unika uppdrag, förutsättningar, möjligheter och utmaningar

Avsnitt 3

13–18 maj 2019, Irland: Dublin och Belfast

Internationell utblick – Den svenska kontexten i jämförelse med civilsamhället i andra kulturer och i andra samhällssystem

Fenix övergripande syfte är att stärka det strategiska ledarskapet i civilsamhället. Detta sker i programmet bland annat genom följande:

Ny kunskap, erfarenhetsutbyte och egen reflektion – med sikte på handling

Under programmets gång bearbetar vi kontinuerligt ny kunskap och nya insikter tillsammans. Du får reflektera och relatera till din egen organisations förutsättningar. Kärnan i programmet är att medvetet försöka skifta perspektiv och fundera på ditt strategiska ledarskap i förhållande till samhällsutvecklingen i stort. Till din hjälp har du all den forskning som Fenixprogrammet bygger på. Du får möjlighet att utmana givna världsbilder och organisatoriska sanningar. Genom att på så vis utveckla den egna kunskapen får du ett mer reflekterat och (själv)kritiskt förhållningssätt.

Du rustas att som ledare bättre kunna navigera i en föränderlig omvärld

Vi använder oss av metoder och modeller som kan hjälpa dig att hantera den egna organisationens utmaningar. Du får stöd i att skapa dina egna individuellt anpassade verktyg och tanke-modeller för att du ska bli en ovärderlig resurs i din organisations framtida utvecklingsarbete.

Forskare och ledare som stöd för lärandet

Tack vare Ideell Arenas arbete med ledarutveckling och främjande av kunskapsutveckling i ideell sektor finns ett brett kontaktnät med forskare. Genom att ta del av forskarnas expertis och vetenskapliga resultat skapas en bredare förståelse för de möjligheter och utmaningar som finns. Dessutom kommer du att möta andra ledare som delar med sig av sina erfarenheter och ger dig ytterligare perspektiv på strategiska frågor.

Programmet utvecklas med dig

Innan programstart genomförs intervjuer med samtliga deltagare. Detta görs för att på bästa sätt kunna anpassa program-mets innehåll till din verklighet och dina behov. Utifrån de intervjuerna och de samtal som förs under programmets gång, eller på grund av andra överväganden, kan en del av det innehåll som beskrivs här komma att modifieras.

Utbyte och nya nätverk

Det skapas under programmet kontinuerligt utrymme för mer eller mindre styrda diskussioner mellan dig och de andra ledarna som deltar. Det förutsätts att du är öppen för att delta i sådana samtal och att du går in med inställningen att du vill dela med dig av egna erfarenheter och lärdomar. På så vis får du möjlighet att skapa värdefulla, personliga nätverk inom den ideella sektorn.

Eget arbete

Under programmet iakttar du löpande fenomen i den egna organisationen och dess omgivning som knyter an till de olika avsnittens teman. Visst eget förberedelsearbete före och mellan träffarna ingår.

Kostnad:

Programavgift: 39 000 kr för Ideell Arenas partners, 55 000 kr för övriga. Till detta kommer kost, logi och resor.

Kostnadsfri avbokning kan ske fram till 2 månader före kursstart. Vid avbokning därefter återbetalas inte programavgiften. Fakturering sker senast 6 veckor före programstart. Resor, kost och logi ingår ej i avgiften. Ideell Arena bokar logi för dig. För avbokning av kost och logi gäller respektives kursgårds avbokningsregler.

Anmälan:

Anmäl dig på Ideell Arenas hemsida: www.ideellarena.se.

Sista anmälningssdag: 14 juni 2018.

Programledning:

Katarina Gustafsson, programansvarig Ideell Arena.

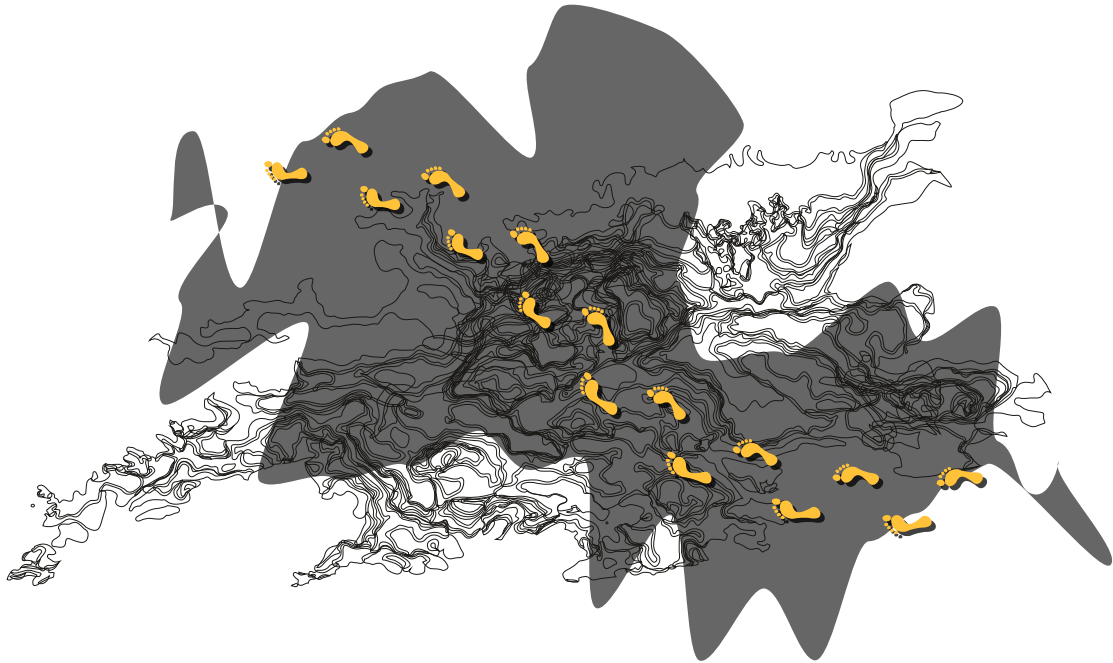
Mer information

Har du några frågor är du välkommen att höra av dig till **Truls Neubeck**, verksamhetsledare för Ideell Arena via e-post, info@ideellarena.se eller på telefon **0703-76 36 14**.

VAD STYR VÄRLDEN?

Avsnitt 1: 15–19 oktober 2018

Hur civilsamhället, dess organisationer och ledare påverkas och formas av omvärlden och av vår historia

Som ledare är det inte bara de synliga och förmodade hindren för verksamheten du måste hantera: Än svårare är det när våra föreställningar om hur vi bör agera formas av fenomen i vår omvärld som vi bara delvis är medvetna om. Ett antal lokala och globala processer påverkar hur vi leder och styr. Oavsett om vi finns i ideell sektor, offentlig sektor eller näringslivet. Det kan handla om globalisering, professionalisering, decentralisering och ”marknadifiering”. Detta ställer oss inför nya utmaningar när vi försöker driva på utvecklingen. Det kräver andra instrument för strategiarbetet än de vi normalt använder.

I ditt strategiska ledarskap behöver du förhålla dig till dessa snabba förändringar och hela tiden ta ställning till hur och i vilken takt verksamheten ska utvecklas. Samtidigt är det viktigt att du får djupare kunskap om de långa historiska perspektiven och den ideella sektorns särart, mervärde och utmaningar.

Exempel på frågor som behandlas i avsnitt 2

- Ett samhällskontrakt under omvandling – vad innebär det?
- Finns det en särart hos ideella organisationer? Vilka mervärden och utmaningar för den i så fall med sig?
- Vad säger forskningen om organisering, ledning och styrning?
- Krav på rationella och effektiva verksamheter i relation till organisationens uppdrag, idé och visioner: Går det ihop?
- Vad karakteriserar det svenska civilsamhället, hur omfattande är det ideella engagemanget idag och vilken betydelse har detta för tilliten i vårt samhälle?
- Hur hanterar vi alltmer flytande gränser mellan ideell sektor å ena sidan och näringslivet och offentlig sektor å andra?
- Varför får vi allt fler regler och standarder som avser att styra vårt handlande och vilken press sätter detta på oss?
- Vilken betydelse har uppdrag, identitet och nationella skillnader för civilsamhällets organisationer när idéer och verksamhetsformer rör sig mellan olika delar av världen?

Syftet med avsnittet är att

- etablera fördjupade relationer och utbyte med andra ledare
- ta del av, och reflektera över, vetenskapliga resultat om organisering och samhällets utveckling
- fördjupa kunskapen om och förståelsen för förändringar och processer utifrån ett civilsamhällesperspektiv och hur de påverkar vårt handlingsutrymme som ledare
- reflektera över den ideella sektorns särart och hur den kan skapa mervärde som bygger starkare positioner i samhället
- börja reflektera över vilket ansvar för demokratin och samhällsutvecklingen som ideella organisationers ledare har
- börja aktivt reflektera över och granska din egen organisations val, möjligheter och utmaningar
- börja utforska teorier och modeller, för att som ledare bättre kunna förhålla dig till och aktivt agera på dessa fenomen.

Medverkar gör bland andra

- **Filip Wijkström**, docent i företagsekonomi, Handelshögskolan i Stockholm
- **Susanna Alexius**, docent i företagsekonomi, Handelshögskolan i Stockholm och Score, Stockholms universitet
- **Erik Amnå**, professor i statskunskap, Örebro universitet
- **Johan Hvenmark**, docent i företagsekonomi, Ersta Sköndal Bräcke högskola
- **Anna Fyrberg Yngfalk**, ekonomie doktor, Karlstads universitet
- **Lars Svedberg**, professor i socialt arbete, Ersta Sköndal Bräcke högskola
- **Lars Trägårdh**, professor i historia, Ersta Sköndal Bräcke högskola
- **Marta Reuter**, filosofie doktor i statsvetenskap, Stockholms Universitet samt Stockholm Center for Civil Society Studies.

IDEELLA ORGANISATIONERS UNIKA FÖRUTSÄTTNINGAR

Avsnitt 2: 28 januari–1 februari 2019

De ideella organisationerna och det strategiska ledarskapet: Unika uppdrag, förutsättningar, möjligheter och utmaningar

Ett långsiktigt utvecklingsarbete som skapar förutsättningar för en organisation eller rörelse att även i framtiden uppnå sitt uppdrag benämns ofta ”strategi”. Det krävs dock oftast helt andra modeller och tankesätt än de traditionella för att levandegöra och konkretisera strategiska utmaningar utifrån just ideella organisationers verklighet.

Nya alternativ för långsiktig utveckling ges genom en fördjupad förståelse för den ideella sektorns möjligheter och utmaningar. Det arbete som påbörjats under första avsnittet när det gäller ideella organisationers särart, specifika logik och unika förutsättningar tas ett steg längre: Vad innebär dessa faktorer för den egna organisationens ledning och styrning? Du rustas ytterligare i att kunna balansera organisationens uppdrag, idé och vision å ena sidan, och omvärldens förändringar och krav å andra sidan.

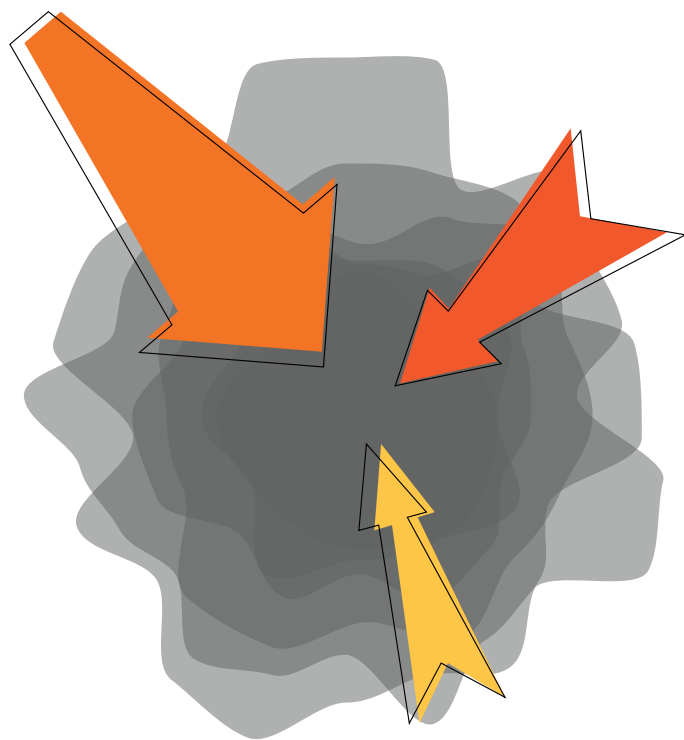
Du får ta del av forskning kring engagemang, ideologi och det strategiska ledarskapets betydelse för ideella organisationer.

Exempel på frågor som behandlas i avsnitt 2

- Hur ser det ideella engagemanget ut i Sverige idag: vad tar det sig för olika uttryck och hur ser motiven ut?
- Vilka utmaningar skapar relationen mellan medlemmar, förtroendevalda och anställda när det gäller ledning och styrning i ideella organisationer?
- Vem blir förtroendevald, vilka är de förtroendevalda, vilka kompetenser och erfarenheter har de och hur bidrar de till de ideella organisationernas utveckling?
- Hur ser utvecklingen ut när det gäller civilsamhällets politiska påverkansarbete?
- Vilka strategier ger legitimitet och mandat att leda organisationen mot uppdrag på nya områden?
- Är en vardag som består av målstyrning, kvalitetskoder, nyckeltalsjakt och balanserade styrkort framtiden för effektiva ideella organisationer?

Syftet med avsnittet är att

- konkret ta del av olika former och praktiker när det gäller dagens samhällsutmaningar och engagemang
- fördjupa förståelsen för de ideella organisationernas särart, specifika logik och unika förutsättningar
- fortsatt diskutera vilket samhällsansvar ideella organisationers ledare har eller borde ha
- fortsatt reflektera mera aktivt över din egen organisations val, möjligheter och utmaningar

- fördjupat stöd att kunna granska din egen organisation mera kritiskt med sikte på utveckling
- fortsatt utforska teorier och modeller, för att som ledare stärka förmågan till långsiktigt, strategiskt och hållbart utvecklingsarbete
- fördjupa relationer och utbyte med andra ledare i civilsamhället.

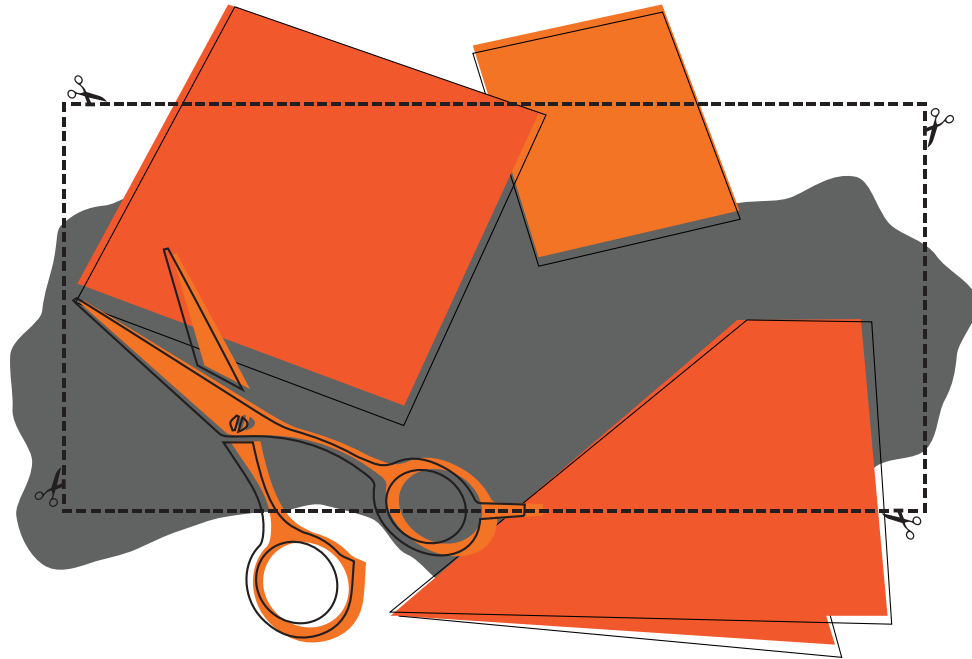
Medverkar gör bland andra

- **Håkan Johansson**, professor i socialt arbete, Lunds universitet
- **Malin Arvidson**, filosofie doktor i sociologi, Lunds universitet
- **Johan von Essen**, docent i teologi, Ersta Sköndal Bräcke högskola
- **Lisa Kings**, filosofie doktor i sociologi, Södertörns högskola
- **Apostolis Papakostas**, professor i sociologi, Södertörns högskola
- **Ola Segnestam Larsson**, ekonomie doktor, Ersta Sköndal Bräcke högskola
- **Stefan Einarsson**, ekonomie doktor, Handelshögskolan i Stockholm
- **Susanna Alexius**, docent i företagsekonomi, Handelshögskolan i Stockholm och Score, Stockholms universitet
- **Torbjörn Einarsson**, ekonomie doktor, Handelshögskolan i Stockholm.
- **Emma Stenström**, docent i företagsekonomi, Handelshögskolan i Stockholm.

INTERNATIONELL UTBLICK

Avsnitt 3: 13–18 maj 2019, Dublin och Belfast

Internationell utblick – Den svenska kontexten i jämförelse med civilsamhället i andra kulturer och samhällssystem

Fenixprogrammets tredje avsnitt tar sitt avstamp i det internationella perspektivet för att tänja våra egna tankemarar för vad den ideella sektorn är – och skulle kunna vara. För att tydliggöra detta förflyttar vi oss och studerar ett exempel: Det irländska sammanhanget och dess civilsamhälle.

För knappt hundra år sedan delades Irland i en nordlig och sydlig del. Sedan dess har irländarna upplevt svåra konflikter och fred, ekonomiska kriser och blomstrande perioder. Stora delar av samhället är djupt präglad av religionens starka påverkan. I och med Storbritanniens aviserade utträde ur EU uppstår nu nya spänningar i denna del av Europa. Irland, så nära och ändå så olik den svenska kontexten, visar hur samhällsutvecklingen på olika sätt formar den ideella sektorn, och hur den ideella sektorn själv formar samhället.

Man kan ta till vapen eller arbeta för försoning. Man kan bidra till att bygga ett samhälle på invandrad arbetskraft eller använda segregationen som en förevändning för att stärka de nationalistiska och rasistiska argumenten. Man kan bygga sin verksamhet på att göra för andra eller stärka andra att göra själva. Men det är oerhört svårt att bedöma vad de besluten får för betydelse för samhällsutvecklingen och den egna organisationens framtida roll. Vi får i Dublin och Belfast ta del av olika modeller och strategier: Vi får, tillsammans med irländska forskare och praktiker, studera bland annat. socialt entreprenörskap, filantropi och sociala skyddsnät i ett helt annat sammanhang än vårt eget.

Exempel på frågor som behandlas i avsnitt 3

- Hur ser samhällskontraktet och civilsamhällets roll ut i Sverige i jämförelse med andra länder?
- Signalerar begrepp som "välgörenhet" och "sociala rättigheter" väsensskilda värdesystem eller kan de existera

sida vid sida i ett samhälle och även i samma organisation?

- Vilken betydelse har traditioner och olika sätt att organisera välfärden på för den ideella sektorn?
- Vilka antaganden, värderingar och normer förklarar de skillnader och likheter som finns mellan det irländska och svenska civilsamhället?
- Hur har den ideella sektorn i Republiken Irland och i Nordirlands katolska respektive protestantiska delar utvecklats?
- Hur ser olika former av socialt entreprenörskap ut i det irländska civilsamhället?
- Vilka olika tankesätt karakteriserar ledarskapet och civilsamhällets ledare i Republiken Irland och på Nordirland?
- Vad vill du lära av och ta med hem, och inte?

Syftet med avsnittet är att

- fördjupa förståelsen för samspelet mellan det omgivande samhället och civilsamhällets organisationer genom att analysera detta i ett annat kulturellt sammanhang
- kritiskt undersöka hur utvecklingen av den ideella sektorn formar ledarskapets innehåll och vilka effekter detta får
- vidga vår syn på möjligheterna i ett strategiskt ledarskap genom möten med ledare från andra kulturer och därigenom inspireras att översätta insikter till praktisk handling
- knyta ihop de tre avsnittens lärdomar och utifrån dessa utforska våra strategiska val ur ett ledningsperspektiv.

Medverkar gör bland andra

- **Gemma Donnelly Cox**, Academic Director, Centre for Nonprofit Management, Trinity College, Dublin
- **Nora Smith**, Chief executive officer, CO3 Chief officers 3rd sector

...samt ett antal andra representanter för forskning och praktik inom civilsamhället i Dublin och Belfast.

Legenden om fågeln Fenix

olika kulturer över tusentals år i vitt skilda sammanhang. Fenix återkommer i berättelser från såväl forna Egypten, i Jobs bok i Bibeln, i Kina, det antika Rom och Grekland till att refereras i såväl Shakespeares pjäser som Dantes Inferno. Även i vår direkta nutid är Fenixen väl känd och förekommer återkommande i populärkultur, i såväl böcker som filmer och musik. Inte minst är den känd från sin framträdande roll i Harry Potter-böckerna.

Fenix är en uråldrig symbol för pånyttfödelse, nystart, förändring och odödlighet. I legenden fattar Fenix eld och återuppstår därefter ur sin egen aska. I en del myter är det fågeln själv som väljer att fatta eld, medan den i andra versioner offras och bränns av yttre omständigheter. Gemensamt i alla versioner av legenden är att Fenix alltid reser sig upp ur askan som en ännu bättre, starkare och praktfullare version av sig själv.

Något viktigt måste göras. Och vi gör det.

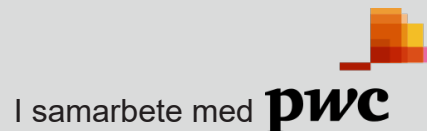
ABF, Akademikerförbundet SSR, Amnesty Sverige, Arbetsgivaralliansen, Arbetsgivarförbundet KFO, Astma och Allergiförbundet, BRIS – Barnens rätt i samhället, Cancerfonden, Concord Sverige, Djurskyddet Sverige, Erikshjälpen, Famna, Finansförbundet, Folkbildningsrådet, Folkets Hus och Parker, Forum – idéburna organisationer med social inriktning, Forum Syd, Friluftsförbundet, Funktionsrätt Sverige, Förbundet S:t Lukas, Föreningen Furuboda, Föreningen Norden, Göteborgs Räddningsmission, Hela människan, Hemslöjden, Hjärt- och Lungfonden, Hyresgästföreningen, Hörselskadades Riksförbund (HRF), Ibn Rushd Studieförbund, IDEA – Arbetsgivarförbundet för ideella organisationer, IOGT-NTO, IOGT-NTOs Juniorförbund – Junis, Jusek, KFUM, Korpen, Kungliga sällskapet Pro Patria, Kvinna till Kvinna, Lika Unika, Linköpings stift – Svenska kyrkan, LSU – Sveriges ungdomsorganisationer, Lärarförbundet, Mag- och tarmförbundet, MHF, Naturskyddsföreningen, NBV, Neuroförbundet, Nordic Financial Unions, Parasport Sverige, PRO – Pensionärernas riksorganisation, Reumatikerförbundet, RFSU, Riksförbundet Frivilliga Samhällsarbetare – RFS, Riksidrottsförbundet, RUM – Riksförbundet Unga Musikanter, Rädda Barnen, Scouterna, Sensus studieförbund, SFS – Sveriges förenade studentkårer, SISU Idrottsutbildarna, Sociala Missionen, SPF Seniorerna, Stockholms Stadsmission, Studieförbunden, Studieförbundet Bilda, Studieförbundet Vuxenskolan, Svensk sjuksköterskeförening, Svenska Afghanistankommittén, Svenska Basketbollförbundet, Svenska Golfförbundet, Svenska Gymnastikförbundet, Svenska Livräddningssällskapet, Svenska Röda Korset, Svenska Turistföreningen (STF), Svenskt Friluftsliv, Sveriges Akademiska Idrottsförbund, Sveriges MotorCyklister, SMC, Sverok, Synskadades Riksförbund, Sällskapet Vänner till Pauvres Honteux (SVPH), TCO, Trygghetsrådet TRS, UNIONEN, Unizon, Vetenskap & Allmänhet, Vårdförbundet, Västerås Stadsmission, We Effect

Ideell Arena är ett samarbete mellan ideella organisationer som bygger på erfarenhetsutbyte och ömsesidigt lärande. Ideell Arenas syfte är att stärka ledarskapet i ideell sektor och främja forskning om civilsamhället.

Läs mer på ideellarena.se

IDEELL ARENA

I samarbete med **pwc**